Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori netrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţul insorţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colóna 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 62. Braşovŭ, Vinerĭ 17 (29) Martie 1889.

Braşovŭ, 16 Martie v.

„Amŭ învinsŭ"! strigă foile tiszaiste în corŭ, „ómenii noştrii s'au purtatŭ ca nisce lei votândŭ paragrafii cu pricina ai legii militare, ér opoziţia a suferitŭ unŭ nimicitorŭ desastru, pentru care nu-o vomŭ acusa, ci numai o vomŭ compătimi"-

„Aţĭ învinsŭ"! rĕspundŭ organele oposiţiei „dér va fi vai de noi, pentrucă n'aţĭ înţelesŭ semnele tragice ale sorţii".

O împuşcătură a băgatŭ în gropă pe acela, care era chiămatŭ a strînge legătura iubirei între poporŭ şi tronŭ. Istoria v'a datŭ unŭ semnŭ şi voi nu l'aţĭ înţelesŭ, n'aţĭ vrutŭ sĕ-lŭ înţelegeţĭ, esclamă organulŭ lui Apponyi. Căcĭ cum puteamŭ sĕ ne tălmăcimŭ mórtea lui (a prinţului de coronă) altfelŭ decâtŭ că ḑile grele se apropiă, timpurĭ de serióse încercărĭ pentru monarchiă? Şi curêndŭ după acésta o a doua împuşcătură ne dădu unŭ nou semnŭ şi mai clarŭ, vestindŭ mórtea unui vechiu soldatŭ (a colonelului ungurŭ din Alba-Iulia.)

Dér, continuă „Bud. Tagblt." Tisza Kalman cu ai sĕi nu şi-au datŭ ostenéla a tălmăci aceste semne grozave tragice ale destinului. Ei vorŭ vedé odată ce consecenţe fatale militare-politice va aduce după sine votulŭ lorŭ, numai de n'ar fi pré târḑiu!

Era lucru firescŭ ca în asemenĭ împrejurărĭ, contele Apponyi, care se visa deja în fotoliulŭ de ministru-preşedinte, sĕ fiă cuprinsŭ şi elŭ de acea tristă desamăgire, ce au gustat'o înaintea lui mulţĭ alţii, carĭ au speratŭ, că maioritatea dietei va înţelege semnele timpului.

De aceea a declaratŭ Apponyi în şedinţa de erĭ a dietei, că după votarea §§-lorŭ 24 şi 25 renunţă la orĭ-ce discusiune şi că nicĭ că va mai lua parte la ea, căcĭ şi aşa nu e de nicĭ unŭ folosŭ a vorbi cătră aceia, carĭ din consideraţiunĭ de partidă au comisŭ alaltaerĭ unŭ pĕcatŭ neiertatŭ.

De-ar fi numai acesta „pĕcatulŭ", ce l'au comisŭ ómenii lui Tisza, atuncĭ n'ar avé causă Apponyi de a le vorbi de „fatalulŭ viitorŭ" ce-ĭ aşteptă.

Dér ei au comisŭ pĕcate multŭ mai marĭ şi în adevĕrŭ neiertate, când în îngâmfarea lorŭ au călcatŭ in picióre drepturile şi libertatea popórelorŭ nemaghiare, despreţuindŭ semnele admoniatóre ale timpului.

Şi în acéstă lucrare i-a sprijinitŭ şi Apponyi cu ai sei. De ce se miră dér ei, când li-se întêmplă odată şi lorŭ ceea ce li-s'a întêmplatŭ de atâtea orĭ acelora, carĭ au pretinsŭ dreptate pentru naţionalităţile din ţéră, conjurându-i sĕ aibă în vedere că viitorul statului atêrnă dela buna înţelegere dintre popórele luĭ şi dela mulţumirea lorŭ?

N'au vrutŭ sĕ asculte însĕ nicĭ cei din drépta, nicĭ cei din stânga de semnele admoniatóre ale timpului şi au votatŭ constantŭ în contra naţionalităţilorŭ, de câte orĭ s'a tractatŭ de binele şi de mulţămirea lorŭ.

Mai era óre oposiţia maghiară espusă astăḑĭ „compătimireĭ" uneltelorŭ lui Tisza Kalman, decă n'ar fi sprijinitŭ ea însăşĭ mai tare regimulŭ de faţă prin aceea, că a făcutŭ totdeuna causă comună cu maioritatea, în contra naţionalităţilorŭ nemaghiare?

Decă Apponyi doresce sincerŭ întărirea legăturei de iubire între poporaţiune şi tronŭ, atuncĭ trebue sĕ nisuéscă înainte de tóte ca tóte popórele sĕ fiă mulţămite cu privire la naţionalitatea lorŭ, căcĭ cum ḑise Ugron provocându-se la Austria, numai popórele mulţumite potŭ asigura tronulŭ şi monarchia.

DIN AFARĂ.

Anglia şi Germania.

Intr'unŭ articulŭ inspiratŭ desfăşură „Morning Post" din Londra raportulŭ reciprocŭ dintre Anglia şi Germania. Idea fundamentală a articolului e, că Anglia nicĭ adĭ, când oficiósele germane dorescŭ cu atât de ostentativă amiciţiă alianţa cu Anglia, precum până deunăḑile totŭ aşa de ostentativŭ atacau totŭ ce e englezescŭ, n'are nicĭ cea mai mică causă de a renunţa la atitudinea sa binevoitóre, dér independentă, precumŭ nicĭatuncĭ nu s'a intimidatŭ de ameninţărĭ mascate. Poporulŭ şi cabinetulŭ engles consideră *dona ferentes* germanĭ cu acelaşĭ simţĕmêntŭ, ca odinióră Grecii, şi decă acum în faţa diferitelorŭ întêmplărĭ din mai multe părţĭ ale lumii se nutresce în Berlinŭ cugetulŭ de a se îndeplini o mai strînsă apropiere de Anglia, ca de o putere încă neusată, Anglia din parte'i n'are nicĭ celŭ mai micŭ motivŭ de a preface raportulŭ cordialŭ care îndestulesce deplinŭ, într'o alianţă încă şi mai strînsă. Mai alesŭ se înşală Germania decă crede, că ea n'are decâtŭ se-şĭ întindă degetulŭ celŭ micŭ, pentru ca sé'nduplece pe guvernulŭ englesŭ a încheia alianţă formală cu Germania. Pentru aşa ceva n'are Anglia nicĭ causă, nicĭ necesitate.

Emin-Paşa.

„Reuter Office" anunţă din Cairo, că Mohamed Beravi din Omdurman a sositŭ acolo. Elŭ a comunicatŭ, că Şeiculŭ Senussi a isgonitŭ pe dervişii din Darfurŭ şi Cordofanŭ, şi că aceste provincii suntŭ adĭ ocupate de ómenii lui Senussi. Beravi adause, că elŭ a însoţitŭ în Iulie trecutŭ 6000 de Madhiştĭ în contra lui Emin-paşa, dér că la Bor au fostŭ deplinŭ bătuţĭ şi mai toţĭ ucişĭ. Omenii lui Emin-paşa au luatŭ ca pradă câte-va vaporaşe şi multă muniţiune. Beravi a scăpatŭ cu 100 de ómenĭ la Omdurman. Mai spuse Beravi, că ómenii lui Emin-paşa erau sănĕtoşĭ, au fostŭ toţĭ la elŭ în provincia Bahr-el-Ghazal şi l'au însoţitŭ câţĭ-va călĕtorĭ europenĭ.

Desfiinţarea comisariatului reg. dela Năsĕudŭ.

Inspectorulŭ unguresců de şcóle alŭ comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ, Dr. Iuliu Havas, vorbindŭ în colónele lui „Kolozsvár" despre desfiinţarea comisariatului regescŭ de pe fostulŭ teritoriu alŭ regimentului alŭ 2-lea de graniţă românŭ (Năsĕudŭ), ḑice, că nu voiesce sĕ reamintéscă causele pentru carĭ s'a întrodusŭ acestŭ comisariatŭ, pentru ca sĕ nu mai agiteze prin acésta spiritele, dér declară, că desfiinţarea acestui comisariatŭ, după o activitate de 5 anĭ, este unŭ semnŭ îmbucurătorŭ alŭ situaţiunei actuale (sic!). Numele baronului Banffy Dezsö, ḑice sluga, lui Havas e nedespărţitŭ de istoria ţinutului năsĕudenŭ. După acésta apoi dă următórele informaţiunĭ privitóre la noulŭ statutŭ ce vré sĕ 'lŭ impună Banffy Năsĕudenilorŭ:

In ultima ḑi a anului trecutŭ au fostŭ întărite din partea Maiestăţii Sale statutele fondului grăniţĕrescŭ şi acum mai suntŭ de luatŭ numai dispoziţiunile de lipsă pentru punerea în praxă a acelorŭ statute, ceea ce se va face încă în decursulŭ acestui anŭ.

Statutele constau din 46 §-ĭ. Primulŭ §. deosebesce fundaţiunea pentru stipendii de fundaţiunea pentru şcolĭ. Destinaţiunea fundaţiunei şcolare centrale este susţinerea).

1(a unui gimnasiu superiorŭ în Năsĕudŭ, a unei şcóle elementare pentru băeţĭ şi fete şi a unei şcóle de fetiţe poporale şi superióre. 2) a câte unei şcóle elementare mixte în 5 comune anumite. Asupra acestorŭ şcóle inspecţiunea, în sensulŭ legilorŭ în vigóre şi a ordinaţiunilorŭ ministeriale, se va e-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(0)

CARMEN.

— Novelă. —

[Fine .]

Până când petreceam ascunsŭ în Granada, aicĭ se ţineau lupte cu taurii, la carĭ totŭ-déuna lua parte şi Carmen. ntorcêndu-se acasă îmĭ vorbea multe despre unŭ frumosŭ şi sdravĕnŭ picador cu numele Luca. Scia cum îi chiamă calulŭ şi câtŭ preţuesce tunica lui brodată. Eu nu făceam multŭ dintr'asta. Dér Juanito, soţulŭ care mai rĕmase, peste câteva ḑile îmĭ spuse că a vĕdutŭ pe Carmen, dimpreună cu Luca, la unŭ comerciantŭ. Scirea acésta făcea sĕ mĕ cutremurŭ. Am întrebatŭ pe Carmen cum şi de ce s'a împrietinitŭ cu picadorulu Luca?

„E astfelŭ de voinicŭ", rĕspunse ea, „că ai puté începe cu elŭ orĭ-si-ce. Pĕrĕulŭ ce face sgomotŭ arată că are séu apă séu petrişŭ. Elŭ a dobênditŭ o miiă şi douĕ-sute de realĭ în lupta cu taurulŭ şi din douĕ una e sigurŭ: séu sĕ-i câşigămŭ banii, séu fiind-că e bunŭ călăreţŭ sĕ-lŭ luămŭ între noi. Avemŭ lipsă sĕ umplemŭ locurile góle ale celorŭ morţĭ Ia'lŭ cu tine."

„Nu vreu", i-am rĕspunsŭ. „Nu-mĭ trebue nicĭ banii lui, nicĭ elŭ, şi te oprescŭ sĕ mai vorbescĭ cu elŭ."

„Grijesce", ḑise ea. „Fórte iute potŭ sĕ facŭ ceva...."

In timpulŭ acela m'am întêlnitŭ cu d-ta, Domnule, mai întêiu în Mantilla şi apoi în Cordova. Despre celelalte întêlnirĭ ale nóstre nu-ţĭ mai vorbescŭ. Póte le scii mai bine ca mine. E destulŭ a-ţĭ spune, că césorniculŭ ţi-l'a furatŭ Carmen; şi vré sĕ-ţĭ fure şi banii, dér mai alesŭ inelulŭ ce-lŭ vĕdŭ pe degetulŭ d-tale. Ne-amŭ certatŭ însĕ la olaltă şi eu am lovit'o. Ea începu sĕ plângă. Intêia óră am vĕdut'o plângêndŭ şi plânsulŭ m'a mişcatŭ fórte. I-am cerutŭ iertare, dér tótă ḑiua simţiam pĕrerea de rĕu apăsându-mĕ şi când am ajunsŭ în Mantilla n'a vrutŭ sĕ mĕ îmbrăţişeze.

Când ne-amŭ despărţitŭ ea'mĭ ḑise:

„In Cordova e sĕrbătóre, voiu merge sĕ vĕdŭ decă se póte face ceva şi te voi însciinţa cine au banĭ la sine."

Am lăsat'o sĕ mergă. Tóte acestea însĕ m'au pusŭ pe gândurĭ. Aşa trebuia se fiă, îşĭ rĕsbună, gândeamŭ în mine. Am auditŭ dela unŭ ţĕranŭ că în Cordova érăşĭ e lupta cu taurii. Sângele începu sĕ fĕrbă în mine şi numai decâtŭ am plecatŭ spre piaţă ca unŭ nebunŭ.

Cineva mĭ-a arătatŭ care e Luca. ér pe o bancă de lângă barieră am zăritŭ pe Carmen. Mĭ-a fostŭ destulŭ atâta ca sĕ pricepŭ totŭ. La prima învingere Luca rupse cocarda roşiă de pe taurŭ şi o întinse Carminei, care o ascunse numai decâtŭ în pĕrŭ. Dér taurulŭ îşĭ rĕsbună pentru mine. Ilŭ îmbutuşi pe Luca aşa, că calulŭ căḑu pe pieptŭ şi elŭ peste ei. Mĕ uitam la Carmen, care într'aceea îşĭ părăsi loculŭ. Nu puteam sĕ mĕ depărtezŭ fiind-că doriamŭ sĕ vĕdŭ sfêrşitulŭ luptei. După aceea m'am reîntorsŭ la casa ce o cunoscĭ şi d-ta şi am aşteptatŭ liniştitŭ până la medulŭ nopţii. Pe la 2 óre veni şi Carmen surprinsă puţinŭ de presenţa mea.

„Vin'o cu mine", i-am ḑisŭ.

„Bine, vomŭ merge", rĕspunse ea.

Am pus'o în şeuă, am datŭ pintenĭ calului şi tótă nóptea am mersŭ fără de a ḑice o vorbă măcarŭ unulŭ cătră altulŭ.

In altă ḑi ne-am opritŭ la o cârciumă solitară aprópe de o mânăstire. Aicĭ i-am ḑisŭ Carminei:

„Ascultă-mĕ: Voiu uita tóte şi nu voiu ḑice o singură vorbă despre nimicŭ. Dér jură-te, că mĕ vei urma în America şi că acolo vei fi liniştită."

„Nu, nu voiu merge în America", ḑise ea. „Aicĭ mĕ aflu bine."

„Fiind-că eştĭ aprópe de Luca, gândesce însĕ, că decă se va vindeca, nu se vindecă ca sĕ-i îmbĕtrânéscă ósele. De altmintrelea de ce sĕ-mĭ vĕrsŭ veninulŭ asupra lui? Nu voiu sĕ ţi-lŭ omorŭ; te voiu omorî însĕ pe tine!"

Ea se uită lungŭ şi c'o privire sĕlbatică la mine şi îmĭ ḑise:

„Totdeuna am credutŭ că mĕ vei omorî. Când te-am vĕdutŭ întêia óră m'am întêlnitŭ în uşă c'unŭ popă. Adĭnópte, a venitŭ din Cordova; nu-lŭ vedĭ? étă că a fugitŭ unŭ iepure printre piciórele calului tĕu. E scrisŭ sĕ fiă aşa!"

„Carmencita", am intrebat'o, „nu mĕ iubescĭ mai multŭ?

Ea nu'mĭ rĕspunse nimicŭ.

„Sĕ ne schimbămŭ vieţa, Carmen", am continuatŭ cu glasŭ rugătorŭ. „Sĕ ne retragemŭ undeva de unde nicĭ-odată nu ne vomŭ mai despărţi. Sci tu că nu

sercita *amĕsurată caracterului şcólelorŭ comunale.*

Venitele fundaţiunei pentru premii suntŭ destinate pentru a ajutora cu stipendii pe copii locuitorilorŭ din 45 comune grăniţĕrescĭ, decă acei copii cercetéză anumite şcolĭ din patriă sĕu decă ei învéţă vre-o măestriă industrială sĕu pentru a-i ajutora şi în altŭ modŭ.

Fundaţiunile suntŭ a se manipula în Năsĕudŭ. Pe lângă controlulŭ adunării generale, manipularea este încredinţată comitetului de direcţiune. Limba de consultaţiune şi administraţiune o hotăresce adunarea generală; decă însĕ aceea n'ar fi limba oficială a statului, atâtŭ protocólele, câtŭ şi socotelele, din punctulŭ de vedere alŭ supremei inspecţiunĭ din partea statului, *suntŭ a se redigea paralelŭ şi în limba oficială a statului* şi totŭ în acéstă limbă suntŭ a se aşterne şi la guvernŭ; tóte raporturile private orĭ oficiale ale comitetului de direcţiune sĕu publicaţiunile corporaţiunilorŭ suntŭ a se redigia asemenea sĕu în limba oficială a statului, sĕu adăugêndu-se paralelŭ şi conceptulŭ în acéstă limbă.

Adunarea generală o forméză a) câte unŭ membru plenipotenţiatŭ din partea representanţilorŭ comunale din cele 45 comune, alesŭ *sub presidiulŭ solgăbirĕului cercualŭ;* b) 12 membri ai comitetului comitatensŭ numiţĭ din partea guvernului; c) directorulŭ gimnasiului.

Comitetulŭ de direcţiune constă: *a)* din preşedintele adunării generale alesŭ din partea acesteia şi ca preşedinte alŭ comitetului de direcţiune pe 6 anĭ şi întăritŭ de guvernŭ; *b)* din 6 membrii aleşĭ de adunarea generală; *c)* din unŭ membru denumitŭ din partea episcopului greco-cat. din Gherla; *d)* din unŭ membru alesŭ de adunarea administrativă a comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ; *e)* din funcţionarulŭ primŭ alŭ administraţiunei şi *f)* din directorulŭ gimnasiului superiorŭ din Năsĕudŭ. Alegerea acestora se face pe 6 anĭ. Secretarulŭ însĕ se alege pe viéţă. Alegerea profesorilorŭ, învĕţătorilorŭ şi a directorului gimnasiului, apoi votarea premielorŭ şi ajutórelorŭ cade în dreptulŭ comitetului de direcţiune, *necesară fiindŭ cu tóte acestea şi aprobarea guvernului.* Comitetulŭ de direcţiune are sĕ înainteze hârtiile sale la *ministrulŭ de culte şi instrucţiune publică prin fişpanulŭ* comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ, *care este îndreptăţitŭ în orĭ ce timpŭ a cerceta şi a inspecta tóte afacerile fundaţiunilorŭ.*

SCIRILE ĎILEI.

Persecuţiunĭ unguresci. Măestrii românĭ din Alba-Iulia au întemeiatŭ o sosietate spre a se pute ajutora în casŭ de bólă şi totodată a'şĭ promova interesele măestriei lorŭ, prin convenirĭ şi petrecerĭ. Ministrulŭ unguresc de interne însĕ n'a aprobatŭ statutele acestei societăţĭ sub pĕcĕtosulŭ pretextŭ, că în oraşulŭ respectivŭ suntŭ spitale destule şi că măestrii românĭ s'au associatŭ singurĭ. — Va sĕ ďică nicĭ în nenorocitulŭ casŭ de bólă nu-i mai értă guvernulŭ unguresc Românului a se ajutora! Trăimŭ în mijloculŭ Africei celei sĕlbatice, orĭ în mijloculŭ Europei celei culte?

***

Esercitiile de primăveră ale reserviştilorŭ corpului 12 de armată se vorŭ face dela 11—17 Aprilie şi dela 24 Aprilie până la 6 Maiu, şi anume: în Braşovŭ (3 batal. din reg. 2 de inf.), în Sibiiu (3 batal. din reg. 31 de inf. şi batalionulŭ 23 de vênĕtorĭ), în Clușiu (3 batalióne din reg. 51 şi 1 batalionŭ din reg. 63 de inf.), în Têrgu-Mureşului (câte 1 batalionŭ din reg. 62 şi 63 de inf.), în Bistriţa (2 batalióne din reg. 63 de inf.), în Orăştiă (2 batalióne din reg. 64 de inf.), în Sebeşŭ (1 batalionŭ din reg. 64 de inf.), în Odérheiu (1 batalionŭ din reg. 82 de inf.), în Făgăraşŭ (batalionulŭ 28 de vênătorĭ). Reserviştii reg. 2 de husarĭ facŭ esercitiile în Sibiiu, ai reg. 3 de husarĭ în Braşovŭ dela 24 Aprilie până la 6 Maiu.

***

Proclamarea regatului românŭ. In 14 Martie, fiindŭ aniversarea proclamărei regatului românŭ, s'a oficiatŭ Te-Deum la mitropolia din Bucurescĭ, la care au asistatŭ Regele însoţitŭ de casa sa militară şi civilă, miniştrii, membrii din corpulŭ diplomaticŭ, generalii, prefectulŭ poliţiei şi primarulŭ capitalei, senatorii şi deputaţii. Capitala a fostŭ împodobită cu steagurĭ naţionale. De asemenea în districte s'au oficiatŭ Te-Deumurĭ, la care au asistatŭ representanţii guvernului şi diferitele autorităţĭ.

***

In memoria luĭ C. A. Rosetti. In 8 Aprilie se împlinescŭ patru anĭ dela mórtea luĭ C. A. Rosetti. Ca şi în anii precedenţĭ, „Românulŭ" din aceea ďi va fi consacratŭ memoriei fundatorului sĕu. In scopulŭ acesta organulŭ liberalŭ rógă pe toţĭ amicii, carĭ au scrisorĭ inedite sĕu alte acte referitóre la viéţa rĕposatului C. A. Rosetti, sĕ le comunice redacţiunei spre a pute fi publicate.

***

Procesulŭ de pressă Cosma-Albini. Curtea cu juraţĭ din Clușiu a condamnatŭ pe redactorulŭ „Tribunei", d. Septimiu Albini, la o lună închisóre şi 100 fl. amendă, în urma procesului ce d-lŭ Partenie Cosma l'a intentatŭ pentru vătĕmare de onóre într'unŭ articulŭ apărutŭ în „Tribuna" în contra d-sale. Pertractarea s'a făcutŭ erĭ, Mercurĭ. E regretabilŭ, că şi asemenĭ afacerĭ de onóre mai ajungŭ înaintea curţii cu juraţĭ unguresci!

***

Agiulŭ nu mai este. Cu ďiua de 14 Martie 1889, spune „România", agiulŭ care era odată peste 17 la sută, nu mai esistă. Biletele de bancă şi primescŭ la visteriă dreptŭ aurŭ pentru plata rentei şi plăţile la casele publice au începutŭ a se face în aurŭ.

***

Cutremurŭ de pămêntŭ. „Bisericei şi Scólei" i-se scrie din comuna Kövesd, comitatulŭ Timişului, că în 4/16 l. c. la 1 oră 10 min. d. a. s'a întêmplatŭ unŭ cutremurŭ de pămêntŭ atâtŭ de înfiorătorŭ, încâtŭ cugeta omulŭ că şi casele vorŭ sĕ se rĕstórne. De asemenea s'a întêmplatŭ şi alŭ doilea cutremurŭ de pămêntŭ în 6/18 l. c. pe la 7 óre şi 30 minute, dér mai puţinŭ intensivŭ.

***

Explosiune de petroleu. In prăvălia Böck din Reghinulŭ săsescŭ s'a întêmplatŭ ďilele acestea o mare nenorocire. Unŭ învĕţăcelŭ dela acéstă prăvăliă fŭ trimisŭ la butóele cu petroleu, ce se aflau sub pórtă, ca sĕ védă decă într'unŭ butoiu se mai află petroleu. Fiindŭ că era cam întunerecŭ, băetulŭ aprinse unŭ chibritŭ, pe care-lŭ ţinea deasupra destupăturei dela butoiu pentru a se pute uita. Dela nisce scîntei ale chibritului, carĭ căďură înăuntru, se aprinse petroleulŭ din butoiu şi exploda. Hainele învĕţăcelului se aprinseră şi astfelŭ cu ele aprinse pe trupŭ fugi în grădină, unde căďu josŭ leşinatŭ. Mai târďiu fŭ aflatŭ aci şi numai cu mare greutate succese a-lŭ readuce în simţirĭ, dér după puţinŭ timpŭ a muritŭ. Dela butoiulŭ ce a explodatŭ s'a aprinsŭ tótă casa, aşa că cei carĭ erau înăuntru abia au pututŭ scăpa. Paguba e de 10—12 mii fl., dintre carĭ nimicŭ nu era asiguratŭ.

***

In afacerea rĕscumpărării regalielorŭ mai suntŭ numiţĭ comisarĭ ai guvernului inspectorulŭ catastralŭ br. Jerome Malcomes pentru comitatele Aradŭ, Bichişŭ, Caraşŭ-Severinŭ, Cianadŭ, Ciongradŭ, Torontalŭ, Timişŭ şi Bacĭ-Bodrogŭ; inspectorulŭ de ţinere în evidenţă Eugenŭ Szentpaly pentru comitatele Beregŭ, Ugocea, Maramurĕşŭ, Haidu, Sătmarŭ, Saholciu, Borşodŭ, Zemplinŭ şi Ungŭ etc. Aceştĭ comisarĭ au sĕ stabilescă sumele de despăgubire. Pe comisarii numiţĭ pentru comitatele ardelene i-amŭ făcutŭ deja cunoscuţĭ.

***

La Academia română în şedinţa publică de Vinerea trecută părintele Episcopŭ Melhisedecŭ a cetitŭ unŭ memoriu asupra „Móştelorŭ sfinţei Paraschive" dela biserica Trei-Erarchĭ din Iaşĭ.

***

Banĭ găsiţĭ. Adĭ înainte de amedĭ s'a găsitŭ de cătră căpitănatulŭ poliţiei din locŭ o sumă de banĭ. Păgubaşulŭ o găsesce la poliţiă.

***

Şahulŭ Persiei va face în curêndŭ o visită Ţarului Rusiei la Petersburg, unde va sta vr'o două sĕptĕmânĭ, ér după aceea va visita mai multe ţĕrĭ occidentale. La reîntórcere, se va opri vr'o câteva ďile şi în Bucurescĭ.

***

Mişcarea în portulŭ Galaţĭ. „Poşta" din Galaţĭ spune, că în portulŭ acelui oraşŭ se observă o viă animaţiă. Se facŭ marĭ cumpĕrăturĭ de cereale şi preţurile au începutŭ a se urca. De asemenea vitele marĭ au începutŭ a se căuta plătindu-se părechea de boi bunĭ cu 450—500 lei.

Din dieta ungurĕscă.

Continuându-se şedinţa dela 22 Martie, oposiţia s'a plânsŭ, că maioritatea şi poliţia vreu sĕ intimideze şi teroriseze. A întrebatŭ pe ministrulŭ de justiţiă, de ce procurorulŭ n'a procedatŭ şi în contra organelorŭ poliţiei, care au ameninţatŭ, că pune se împusce în ferestrile clubului oposiţionalŭ, cum a procedatŭ contra escedenţilorŭ. Preşedintele vrŭ sĕ tréca la ordinea ďilei. Hoitsy ďise, că nu va fi nicĭ o ordine, până ce ministrulŭ-preşedinte.... — mai multŭ nu s'a auďitŭ ce-a ďisŭ din pricina furtunei ce s'a ridicatŭ. O jumĕtate de óră fŭ o fierbere grozavă în cameră.

Séra la clubulŭ mamelucilorŭ Ivanka i-a ţinutŭ lui Tisza o vorbire cu o emoţiune teatralică, ďicêndu'i: „Marĭ datorinţe ai încă sĕ împlinescĭ pentru ţera ta", par'că ar fi ţéra lui Tisza Kalman, „ai şi datorinţe sfinte cătră familia ta,ş te rugămu decĭ sĕ îngrijescĭ mai bine de siguranţa ta." Totŭ aşa i-au ďisŭ şi alţĭ deputaţĭ, şi se ďice că şi împĕratulŭ l'a sfătuitŭ totŭ astfelŭ; ba căpitanulŭ poliţiei a fostŭ avisatŭ, ca sub rĕspunderea sa personală sĕ pórte grije de cea mai necondiţionată siguranţă a lui Tisza. — Aşa se vorbea prin cameră. Asta a fostŭ preistoriculŭ unei scene, ce caracteriséză stările ce domnescŭ în capitala „ţĕrii lui Kalman Tisza". După şedinţă, Tisza se suĭ într'o birje, după ea urmară patru poliţiştĭ călărĭ cu revolverele încărcate, înaintea trăsurii mergea în altă birje ministrulŭ de honveďĭ, într'o a doua birje şedea unŭ funcţionarŭ superiorŭ poliţienescŭ ér în urmă de totŭ încă doi călăreţĭ. Publiculŭ sta înmărmuritŭ vĕdêndŭ acestŭ cortegiu, ce mergea spre Buda.

---

departe de-aicĭ avemŭ îngropaţĭ sub o salciă o sută şi două-decĭ de ucianĭ; afară de aceea jidanulŭ Ben Joseph încă ne e datorŭ."

Ea zimbi şi rĕspunse:

„Mai înainte eu şi dup'aceea tu. Sci că aşa trebue sĕ fiă?"

„Gândesce-te. Nu mai potŭ aştepta. Hotĕresce-te, sĕu voiu sĕ mĕ hotărăscŭ eu."

Am lăsat'o singură şi am plecatŭ la plimbare spre mănăstire. Am aflatŭ pe călugărulŭ rugându-se. Am aşteptatŭ până sĕ-şĭ finéscă rugăciunea. Mĭ-ar fi plăcutŭ sĕ mĕ rogŭ şi eu, dér nu eram în stare. După ce se sculă am mersŭ cătră elŭ.

„Părinte", i-am ďisŭ, „te-ai ruga óre pentru cineva care se află în mare primejdiă?"

„Eu mĕ rogŭ pentru toţĭ nenorociţii."

„Recitarea'i o missă pentr'unŭ sufletŭ, care póte se va înfăţişa înaintea Ziditorului?"

„Da", ďise elŭ privindu-mĕ lungŭ. „Aşa credŭ c'am înţelesŭ."

I-am aruncatŭ pe mésă unŭ piastru.

„Când vei recita missa?" l'am întrebatŭ.

„Peste o jumĕtate de césŭ. Dér spune-'mĭ, n'ai ceva greutate pe sufletŭ? Asculta-vei sfaturile unui creştinŭ?"

Eram pe aci sĕ plângŭ. M'am dusŭ apoi. M'am culcatŭ în iérbă până sĕ audŭ clopotulŭ. Când se sfêrşi slujba m'am reîntorsŭ la cârciumă. Speram, că Carmen se va fi mântuitŭ. Ar fi pututŭ sĕ-mĭ încalece calulŭ şi sĕ fugă.... dér totŭ acolo am aflat'o.

„Carmen", i-am ďisŭ, „vrei sĕ vii cu mine?"

Se sculă, îşĭ trase mantila pe capŭ fiindŭ gata de plecare. Am suit'o în şeuă şi am datŭ pintenĭ calului.

„Aşadér, Carmen, mĕ vei urma, aşa-e?"

„Voiu muri, nu-mĭ pasă, dér mai mult nu voiu trăi cu tine."

Mi-am opritŭ calulŭ.

„Aicĭ"? mĕ întrebă sărindŭ josŭ de pe calŭ. Işĭ desbrăcă mantila, o aruncă la picióre şi sta nemişcată privindŭ lungŭ la mine.

„Vĕdŭ că vreĭ sĕ mĕ omorĭ, e scrisŭ . . ."

„Te rogŭ, ai minte Carmen. Ascultă-mĕ: voiu uita trecutulŭ . . . Carmen, Carmen lasă-mĕ sĕ te mântuescŭ şi dimpreună cu tine sĕ mĕ mântuescŭ şi pe mine".

„José", ďise ea, „pretindĭ ceva imposibilŭ. Eu nu te mai iubescŭ; tu, tu încă mĕ iubescĭ şi pentru aceea vreĭ sĕ mĕ omorĭ. Intre noi s'au sfêrşitŭ tóte. Imĭ eştĭ bărbatŭ, poţĭ sĕ-ţĭ omorĭ femea. Dér Carmen va remâne liberă. Ea s'a născutŭ calli, calli vrea sĕ şi móră".

„Aşa dér iubescĭ pe Luca"?

„Da, îlŭ iubescŭ pe unŭ minutŭ, cevaşĭ mai puţinŭ decâtŭ pe tine. nĭ minutulŭ acesta însĕ nu mai iubescŭ pe nimenĭ".

Am căďutŭ la picioréle ei, am apucat'o de mânĭ şi le-am udatŭ cu lacrimĭ. I-am promisŭ că voiu rĕmâne hoţŭ, decă va dori ea. Ea însĕ mi-a rĕspunsŭ:

„Ca sĕ te mai iubescŭ, e cu neputinţă. Nu vreu sĕ mai trăescŭ cu tine."

Incepeamŭ sĕ fiu stăpânitŭ de patimă. Mi-am scosŭ cuţitulŭ. Mi-ar fi plăcutŭ sĕ se sparie si sĕ-şĭ céră ier tare, dér ea n'a făcutŭ nicĭ una nicĭ alta.

Mai în urmă am strigatŭ „vreĭ sĕ rĕmâi cu mine"?

„Nu! nu! nu"! rĕspunse ea dândŭ cu piciorulŭ în pămêntŭ şi scoţêndŭ inelulŭ ce-lŭ primise dela mine, îlŭ aruncă între tufe.

Am împuns'o de două orĭ cu cuţitulŭ, care l'am luatŭ dela Garcia, fiindcă alŭ meu s'a fostŭ ruptŭ în gâtulŭ lui.

La a doua împunsătură a căďutŭ fără de nicĭ unŭ vaetŭ. Pare că şi acum o vĕdŭ cum îngălbinea, cum i se închideau ochii şi cum muria. Mi-am adusŭ aminte că de multe-orĭ ďicea, că i-ar plăcea sĕ-i fiă grópa în pădure. I-am săpatŭ dér o grópă şi am astupat'o cu ţĕrînă. După aceea am încălecatŭ calulŭ am mersŭ în Cordova şi la cea dintâiu strajă m'am acusatŭ însu-mĭ. Am mărturisitŭ mórtea Carminei de mâna mea, mormêntulŭ însĕ nu l'am descoperitŭ. Călugĕrulŭ s'a rugatŭ pentru sufletulŭ ei...

Sĕrmana Carmen! Ţiganii erau de vină că au crescut'o astfelŭ!

(Traducere după *Prosper Merimée*).

Pe strade erau fórte mulțī polițiștī. Mai începù și o plóiă bună și așa nu s'a întêmplatŭ nimicŭ în acéstă di.

In ședința dela 24 Martie, comisiunea de imunitate s'a ocupatŭ cu afacerea Rohonczy. Acesta spune, că vrênd sĕ-șī ia pardesiulŭ din garderobă, vĕdù lângă deputatulŭ Ivanka (omŭ de 70 anī) pe unŭ feciorașŭ, nu tocmai bine îmbrăcatŭ, care sta în posiția amenințătóre cu brațulŭ ridicatŭ și striga: „Eștī unŭ mamelucŭ miserabilŭ, care n'are sĕ-mī poruncéscă.“ Rohonczy i-a ḑisŭ atuncī, vĕḑêndŭ că unŭ tênĕrŭ insultă pe unŭ bĕtrânŭ: „Ce nerușinare e acésta?“ Tînĕrulŭ i-a disŭ atuncī și lui: „Și d-ta eștī unŭ mamelucŭ!“ Iritatŭ, cum era încă din ședință, l'a plesnitŭ pe tînĕrulŭ în capŭ, ér acesta l'a lovitŭ în față. Scie că l'a apucatŭ apoi pe tînĕrulŭ de peptŭ ca sĕ-lŭ bată, i-a mai trasŭ vr'o douĕ loviturī peste capŭ, când intervenirā apoi mai mulțī deputațī. Vĕḑêndŭ că tînĕrulŭ are sĕ-i scape din mânī nepedepsitŭ, împușcà cu revolverulŭ în piciórele tînĕrului. Mai mulțī deputațt oposiționalī au luatŭ atuncī o posiția amenințătóre față cu elŭ (Rohonczy), dér lī-a strigatŭ: „Am împușcatŭ, fiindcă m'a pălmuitŭ, și așa îi va merge fiăcăruia, care va face astfelŭ“. Br. Nicolicī declară într'o scrisóre, că a auḑitŭ pe acelŭ tînĕrŭ strigândŭ prin coridorŭ: „Mamelucī blăstĕmațī! Erășī ne-ațī bătutŭ, dér așteptațī numai, vĕ vomŭ arĕta noi!“ I-a și făcutŭ Nicolicī observare, că décă nu tace, pune sĕ-lŭ dea afară.

Din camerile române.

Camera. Ședința dela 28 Februarie.

D-lŭ *C. D. Popescu*, raportorŭ, dă cetire articolului 39 din legea pentru vêndarea moșiilorŭ statului la țĕranī în cuprinderea următóre:

„Prețulŭ regulatŭ din vêndarea în loturī va fi afectatŭ la amortisarea datoriei publice. Această dispoțiune nu privesce decâtŭ capitalulŭ prevĕḑutŭ în tabela de anuitățī. Dobândile se vorŭ înscrie în fiecare anŭ în bugetulŭ de veniturī alŭ ministerului domenielorŭ, și vorŭ înlocui venitulŭ din arendī, care se reducŭ treptatŭ cu vêndarea moșielorŭ“.

D-lŭ M. *Cogălniceanu* ḑice că moșiile lăsate de strămoșii noștri nu erau sĕ slujéscă scolilorŭ și bisericelorŭ, ci mănăstirilorŭ în care *în timpŭ de invasiunī se adăpostcau.* Unŭ domnitorŭ românŭ e citatŭ ca exemplu de d. Cogălniceanu, că a lăsatŭ douĕ moșii în Moldova, în județulŭ Romanŭ, ca sĕ servéscă pentru instituțiunile de cultură și binefacere. Vorbesce apoi despre secularisarea mănăstirilorŭ făcută cu consimțĕmêntulŭ țĕrei întregī. Oratorulŭ ḑice că luându-se averile mănăstirilorŭ nu s'a făcutŭ spre a le înstreina, ci pentru a servi bisericei și școlei. D-lŭ Cogălniceanu spune că nu trebue sĕ se specifice ce sĕ se facă cu prețulŭ regulatŭ din vêndarea moșiilorŭ, ci acéstă sumă sĕ se depună la cassa de depunerī și sĕ vie pe urmă cu lege deosebită ca sĕ se hotărască de întrebuințarea ei. D-lŭ Cogălniceanu face declarață că nu voteză acéstă lege.

D-lŭ ministru alŭ justiției *Vernescu* ḑice, că bunulŭ unei țĕrī este a-șī plăti datoriile.

Sĕ procede la votŭ. Tote amendamentele se respingŭ.

D-lŭ ministru de finanța Ghermani a depusŭ pe biuroulŭ Camerei următórele proiecte de lege: „Modificarea organisării Băncii naționale“ și „Transformarea stocului metalicŭ alŭ Băncii naționale“.

Proiectulŭ de lege pentru modificarea legei din 14 Aprilie 1867 relativŭ la înființarea unui nou sistemŭ monetarŭ și pentru fabricarea monetelorŭ naționale este următorulu:

Art. 1. Unitatea monetară a României este *leulŭ de aurŭ.*

Unŭ chilogramŭ aurŭ, fineță 9/10, valorează lei 3.100.

Art. 2. Leulŭ se împarte în una sută părțī, denumite *banī.*

Art. 3. Monetele române suntŭ:

a) *In aurŭ:* bucata de 20 lei, bucata de 10 lei.

b) *In argintŭ:* bucata de 5 lei, bucata de 2 lei, bucata de 1 leu, bucata de $^1/_2$ lei séu 50 banī.

c) *In aramă:* bucata de 10 banī, bucata de 5 banī, bucata de 2 banī, bucata de 1 banŭ.

Monedele de aurŭ (de 20 și 10 lei) cuprindŭ titlulŭ de nouĕ părțī din ḑece aurŭ finŭ și o parte din ḑece aliagiu.

Monetele de argintŭ de 5 lei cuprind titlulŭ de 900 argintŭ finŭ și 100 aliagiu; ér monetele de argintŭ de 2 lei, 1 leu și 50 banī vorŭ cuprinde 835 argint finŭ și 165 părțī din miă aliagiu.

Monetele de aramă se compunŭ din 95/100 aramă, 4/100 cositorŭ, 1/100 zinc cu o toleranță în mai multŭ séu mai puținŭ de 7/1000

Monetele de aurŭ streine, fabricate după sistemulŭ monetarŭ ḑecimalŭ metricŭ, avêndŭ acelașī titlu, greutățī și dimensiunī ca și monedele române, se vorŭ primi la tóte casele publice de o potrivă cu moneta legală a țĕrei. Celelalte monete de aurŭ streine se vorŭ primi la casele publice după un tarifŭ stabilitŭ prin o lege.

Monetele de argintŭ nu vorŭ putea fi liberatóre de câtŭ pentru o sumă maximă de una sută lei (100) lei; ér monetele de bronzŭ pentru suma de lei cincī (5).

Afară de monetele naționale fabricate și puse în circulațiune până la promulgarea legei de față nu se va putea fabrica altă monedă decâtŭ în virtutea unei legī speciale.

Monetele naționale usate se vorŭ strînge, topi și se vorŭ înlocui prin altele nouĕ.

Academia Română.

Sesiunea generală din anulŭ 1889.

Raportulŭ secretarului generalŭ asupra lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1888—89.

(Urmare).

7. Din *Etymologicum Magnum Romaniae* s'a publicatŭ a 2-a făscióră din Tomulŭ II. Cu acéstă făscióră, care a fostŭ anunțată în sesiunea trecută, publicațiunea a ajunsŭ până la cuvêntulŭ *Ariciu.*

Cruda durere, care a lovitŭ pe iubitulŭ nostru colegŭ Hasdeu, pe învĕțatulŭ și agerulŭ cercetătorŭ alŭ bogățiilorŭ limbei nóstre, prin perderea unicei sale fiice de unŭ talentŭ estraordinarŭ și de o erudițiune rară, l'a pusŭ în neputință de-a continua în cursulŭ acestui anŭ lucrarea sa pentru întocmirea marelui monumentŭ pe care elŭ, după augustulŭ îndemnŭ alŭ M. Sale Regelui, a începutŭ sĕ-lŭ ridice limbei românescī.

Sperămŭ, că ii va veni tăriă de acolo unde este tótă puterea, că-i va veni mângăere de acolo unde este eternulŭ isvorŭ de mângăere pentru cei carī suferŭ, și astfelu întăritŭ și mângăiatŭ va regăsi întru sine puterī îndeajunsŭ ca sĕ continue marea sa lucrare pentru care Românii ii vorŭ binecuvênta memoria departe în viitorŭ.

Cu tóte acestea și în cursulŭ acestui anŭ d-lŭ Hașdeu a continuatŭ cu adunarea materialului, remânendu-i prin urmare numai sarcina redacțiunei.

8. Aceeașī durerósă causă a împedecatŭ pe d-lŭ Hașdeu sĕ termine Vol. II alŭ publicațiunei sale despre *Psaltirea* lui Coresi. Interesantulŭ programŭ alŭ cuprinsului acestui volumŭ l'am adusŭ la cunoscința d-vóstre în raportulŭ pe care am avutŭ onórea a vi-lŭ presenta la începutulŭ sesiunei trecute. In cursulŭ anului s'au făcutŭ pentru acéstă publicațiune mai multe reproducerī din cele mai vechī tipăriturī românescī din secolulŭ XVI. Sperămŭ că în anulŭ viitorŭ se va tipări întregŭ volumulŭ acesta care va arunca multă lumina asupra activității literare a Românilorŭ în secolulŭ XVI.

9. *Schimbulŭ Publicațiunilorŭ.* — Academia a continuatŭ a rĕspândi publicațiunile sale dăruindu-le mai multorŭ instituțiunī, unde ele potŭ servi la studiile sciintifice și la rĕspândirea cunoscințelorŭ, mai alesŭ între tinerime.

Astfelu publicațiunile nóstre au fostŭ dăruite următórelorŭ instituțiunī românescī de instrucțiune și de cultură:

1-2. Școlelorŭ normale superióre din Bucurescī și Iașī.

3. Bibliotecei Corulŭ I din Buzĕu.

4. Bibliotecei S-tei Mănăstirī Nemțulŭ și Seculŭ.

5. Reuniunei învĕțătorilorŭ românī din ținutulŭ Reghinului în Transilvania.

Academia a voitŭ a lua și dênsa parte la serbarea centenarului alŭ 8-lea alŭ Universității din Bologna, și a trimesŭ — spre acestŭ scopŭ — publicațiunile sale pentru biblioteca acelei vechī și celebre universitățī.

S'au stabilitŭ noue relațiunī de schimbulŭ publicațiunilorŭ cu următórele institute sciintifice:

1. Societatea istorică și literară polonă din Parisŭ.

2. Societatea Carpatică ungară dela Löcse.

3. Universitatea din Giessen.

III. Publicațiunile Hurmuzaki și cercetărī istorice.

Din colecțiunea de *Documente istorice* se tipărescŭ în acestŭ anŭ douĕ volume deodată, carī amêndouĕ se apropie de sfêrșitŭ:

1. *Tomulŭ II, partea* 1, cuprinde documentele adunate de Eudoxiu Hurmuzahi pentru anii 1451—1575. Din acestŭ volumŭ s'au tipăritŭ până acuma 52 cóle carī conținŭ 385 documente.

2. *Tomulŭ I, partea 2,* cuprinde documente din anii 1346—1450, adunate și coordonate de către d-lŭ Nic. Densușianu. S'au tipăritŭ până acum 74 cóle, carī conținŭ 475 documente. In acestŭ volumŭ se tipărescŭ și prețiósele documente, în mare parte inedite, carī au fostŭ procurate din archivele generale dela Moscva în facsimile fotografice prin stăruințele colegului nostru d-lŭ N. Kretzulescu, și între carī se află vechile tractate ale domnilorŭ românī, Muntenī și Moldovenī, cu regii Poloniei; cele scrise în limba latină se publică exactŭ în textulŭ lorŭ originalŭ, cele slavone în textulŭ originalŭ, însoțitŭ cu traducere latină și cu bogate note pe carī le-a făcutŭ anume pentru acéstă publicațiune învĕțatulŭ slavistŭ d-lŭ E. Kaluzniacki, profesorŭ la Universitatea din Cernăuțī.

(Va urma.)

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Bucurescĭ, 28 Martie. In ședința camerei anunță ministru-președinte Rosetti, că în curêndŭ va presenta documentulŭ, prin care prințulŭ moștenitorŭ Vilhelm de Hohenzollern renunță la succesiune pe tronulŭ României în favórea fratelui sĕu mai tênĕrŭ Ferdinand.

Zanzibarŭ, 28 Martie. Germanii au bombardatŭ Sâmbătă localitatea Sadani.

DIVERSE.

Amanta lui Milanŭ. In pomposulŭ castelŭ așa numitŭ Topciderŭ din apropierea Belgradului trăesce de câțīva anī o tînĕră damă, a cărei frumsețe nu de multŭ încă era admirată și la Pesta. De când acéstă perfectă frumsețe s'a dusŭ în Serbia, ea nicī unŭ momentŭ nu a părăsitŭ castelulŭ dela Topciderŭ înconjuratŭ cu ziturī înalte și afară de Milanŭ nicī unŭ muritorŭ nu a pututŭ sĕ se laude cu aceea, că ar fi fostŭ primitŭ de ea. Ḑiarele străine spunŭ, că în cercurile intime dela Belgradŭ și Pesta se vorbesce acum fórte multŭ despre acéstă amică a ex-regelui Milanŭ. S'a ḑisŭ între altele, că abdicarea regelui Milanŭ ar fi în fórte strînse relațiunī cu sentimentele ce regele Milanŭ ar avé către acéstă dómnă si că dênsulŭ ar fi părăsitŭ tronulŭ pentru a se devota dênsei. Nu se póte însĕ da credĕmêntŭ acestei afirmărī. Dómna acésta este fica unui amploiatŭ de gară, și atâtŭ ea, câtŭ și alte douĕ surorī ale sale suntŭ de o frumsețe înaintea căreia rĕmâne uimitŭ orī și cine. Cea mai mare se logodi cu unŭ bărbatŭ bogatŭ, Samoskeöy Géza, dér care nu putù sĕ o ia de nevéstă, căcī în urma unei aventurī a sa a trebuitŭ sĕ fugă din țéră. A doua soră se mărità după unŭ profesorŭ de limba francesă și englesă, dér luând'o de nevéstă a făcutŭ cea mai mare greșélă de limbă, căcī neputêndŭ sĕ țină trăsura pentru nevéstă-sa, acésta fugi cu unŭ bogatŭ cavalerŭ. Cea de-a treia — despre care e vorba aci — este și cea mai interesantă și cea mai norocósă dintre tóte. Se mărità după unŭ membru alŭ familiei Tömöy, care în curêndŭ după-ce o luà făcù bunĕtatea — pentru nevéstă-sa — sĕ móră și sĕ-i lase unŭ venitŭ anualŭ de șése mii florinī, ceea-ce nu era destulŭ pentru o damă, care voia nu numai prin frumseța sa sĕ fiă vestită, dér și prin toaletele și pompa cu care trăesce. De aceea nu refusà propunerile unui altŭ domnŭ, care-i asigura o viéță lucsuósă, dér pe care îlŭ părăsise îndată ce făcù cunoscință cu Milanŭ. Acesta îndată ce a vĕḑut'o, s'a înamoratŭ de ea și mergêndŭ la Belgradŭ, i-a scrisŭ la scrisorī una mai sentimentală decâtŭ alta, până ce acésta a și venitŭ și s'a instalatŭ la palatulŭ din Topciderŭ, unde se putea mândri că e adorată de unŭ rege.

Necrologŭ.

Subsemnații în numele lorŭ, a consângenilorŭ, amicilorŭ și amicelorŭ precum și a tuturorŭ cunoscuților ŭ, cu inima înfrântă de durere aducŭ la trista cunoscință, că **Maria Maiorŭ** născ. **Gradoviciu** sufletulŭ de soțiă celu mai curatŭ, celŭ mai sincerŭ, celŭ mai blândŭ, fiică iubitóre. mătușă, noră, nepótă, cumnată și amica cea mai bună, în frageda ei etate de 17$^1/_2$ anī și o fericită viețuire conjugală de 6$^1/_2$ lunī după unŭ morbŭ îndelungatŭ și consumătorŭ în 17 Martie a. c. st. n. la 8 óre séra șī-a datŭ nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului. Rĕmășițele ei terestre se vorŭ depune în 20 a l. c. după amedī la 2 óre în cimiterulu bisericescŭ gr. cat. din locŭ. Nadișulŭ Românŭ, la 17 Martie 1889 c. n.

Fiă-i țĕrîna ușóră și amintirea binecuvêntată! Georgiu Maioru, preotŭ gr. cat. ca soțŭ. Rozalia Gradoviciu născ. Stanciu, ca mamă. vid. Sofia Maiorŭ născ. Nistorŭ, ca sócră. Veturia Otilia Popŭ, ca nepótă de soră. Maria Sanciu, vid. protopopésă, ca bună. Georgiu Gradoviciu, advocatŭ, Anica Hansea născ. Gradoviciu, Marta Ciurcașiu născ. Gradoviciu, vid. Ecaterina Popŭ născ. Gradoviciu, Lucreția Botișiu născ. Stanciu, Liviu Stanciu, Georgiu Stanciu, preotŭ gr. cat. Maria Bărnuțŭ născ. Stanciu. Ioanŭ Maiorŭ, proprietarŭ, Susana Maiorŭ, născ. Koronka, ca unchī și mătușī. Ioanŭ Popŭ, preotŭ gr. cat., Aurelia Maiorŭ, Traianŭ Maiorŭ, Augustinŭ Maiorŭ, Laura Popŭ măr. Stanciu, Demetriu Bărnuțŭ, ca cumnațī și cumnate.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 25 Martie st. n. 1889.

Bancnote românescī	Cump.	9.53	Vênd.	9.56
Argintŭ românescŭ -	„	9.60	„	9.63
Napoleon-d'orī - - -	„	9.61	„	9.63
Lire turcescī - - -	„	10.84	„	10.88
Imperialī - - - -	„	9.84	„	9.88
Galbinī .	„	5.62	„	5.65
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescī - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6$^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 26 Martie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	103.25
Renta de hârtiă 5% - - - - - - -	94.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	145.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	120.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.75
Bonurī rurale ungare - - - - - -	104.95
Bonurī cu clasa de sortare - - - - -	104.95
Bonurī rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.95
Bonurī cu cl. de sortare - - - - -	104.95
Bonurī rurale transilvane - - - -	104.05
Bonurī croato-slavone - - - - - -	104.50
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.80
Renta de argintŭ austriacă - - - -	84.20
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.45
Losurī din 1860 - - - - - - - -	142.30
Acțiunile băncei austro-ungare - -	891.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	311.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	305.25
Galbenī împĕrătescī - - - - - - -	5.70
Napoleon-d'orī - - - - - - - - -	9.58
Mărcī 100 împ. germane - - - -	59.20
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	121.20

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Nr. 11—1889. sen. scol.

Escriere de concursŭ.

Pentru postulŭ de alŭ 3-lea învĕțătorŭ la scóla poporală confesională gr. cat. din Maierŭ, prin acésta se escrie concursŭ până în ultima Aprilie a. c. cu salariu anualŭ de 200 fl. v. a. plătindŭ în rate lunare anticipative; doritorii, carĭ voiescŭ a ocupa acestŭ postŭ, vorŭ avé a-șĭ sușterne suplicele lorŭ instruite cu documentele lorŭ despre absolvirea preparandiei, depunerea esamenului de cualificațiune docențială și diploma despre depunerea esamenului din limba maghiară, la presidiulŭ senatului scolasticŭ localŭ până la terminulŭ prefiptŭ.

Dela senatulŭ scolasticŭ confes. gr. cat.

Maierŭ, în 15 Martie 1889.

Președintele: **Basiliu Groze**, parochulŭ locului. 43,2—1 *Notariulŭ:* **Basiliu Tofanŭ.** învĕțătorŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

A. Plecarea posteloru.

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amedĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amedĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01 / 7.11	8.46 / 9.18	1.51 / 2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădeșel			4.58	6.38
Clușiu	11.15	10.34	5.26	6.56 / 7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uiora	1.37			10.09
Vințulu de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușu	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașu	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișora	5.45			3.59
Hașfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldiora	9.06			9.02
Brașovŭ	9.45 / 1.55			9.52
Timișŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenu accelerată	Trenu mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealu			1.14	
Timișu			1.45	
Brașovŭ	—.— / 4.10		2.32 / 7.10	
Feldiora	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Hașfalĕu	8.36		10.24	
Sighișora	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașŭ	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59 / 11.16		12.02 / 12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelu	12.33		1.05	
Teiușŭ	1.51		1.47	
Aiudu	2.18		2.08	
Vințulu de susu	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișu	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56 / 6.37	5.32	5.—	8.—
Nădășelu	6.58			8.36
Gilrbău	7.14			9.02
Aghireșu	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásarheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04 / 11.19	8.42 / 8.47	10.50	4.03 / 4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ	2.17	4.10 / 4.30	5.45 / 6.—
Glogovațu	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișu	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborșinu		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Sibotu		11.39	12.—
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulŭ de josu	12.30	4.10	
Sibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamu	4.44	8.11	
Soborșinu	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42 / 9.17	11.39 / 12.31	7.38 / 6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradu	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișora	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulu nou	9.11	8.01
Aradu	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișu	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișu	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișora	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișoră	9.16

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.05
Lómneșŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneșu	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulu	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40 / 6.—	12.55 / 4.58	6.13
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu	6.56	10.20 / 12.15	9.49 / 10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutu	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.19
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Mureșŭ-Ludoșŭ	4.40
Țagu-Budatelecu	8.02
Bistrița	— —

Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	— —
Țagŭ-Budatelecu	9.41
Mureșŭ-Ludoșu	1.11

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemneză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.